

HET VERZET IN ZELZATE

Er waren een paar verzetsgroepen actief in Zelzate, meestal verbonden met Engelse netwerken en inlichtingendiensten. Ook een groep communisten, aangesloten bij het Onafhankelijksfront, trekt mee aan de kar. 'Dat was een kern van elf, twaalf mensen', vertelt ze. 'Ik was de snotneus, de anderen waren arbeiders en bedienden.' Er was een kleine communistische traditie in Zelzate. In de jaren 30 was Petrus Van Acker naar Spanje getrokken om tegen Franco te vechten. 'We kwamen voor de oorlog samen in het café van Marcel D'Hondt, op de hoek van de Grote Markt. Ik heb daar nog politieke vorming gevolgd bij een onderwijzer. Tijdens de oorlog ging dat over de actualiteit, het verzet en sabotage. Na de oorlog lag de nadruk meer op economie: de trusts, de boeken van Lenin.' Verschillende Zelzatenars werden naar concentratiekampen afgevoerd en in 1944 fusilleerden SS'ers Albert en Yvan De Colvenaer, André Pierets en Victor Huylebroeck op verdenking van sabotage, het verstoppjen van munitie en het verbergen van een Engelse soldaat. Zelzate noemde na de oorlog een plein en een straat naar de vier. Zelf speelde Irène 'een kleine rol' in het verzet. Ze verstopte verzetslui, ook Victor Huylebroeck. Veel meer wil ze daar niet over kwijt. De oude wonden. Dingen die ze zelfs aan wijlen haar man niet heeft kunnen zeggen. Het doet te veel zeer, zegt ze en ze balt haar vuist op haar hart.

Wat ze wél wil vertellen, is hoe ze op een stomme manier haar leven riskeert als ze begin jaren 40 op een zonnige lentedag voorbij het zwembad aan wat de mensen toen 'de nieuwe straat' noemden – vandaag de Chalmetlaan – fietst. Al een paar dagen staat daar op een muur in koeien van letters... 'alle macht aan de arbeiders' gekalkt. Van een visionaire leuze gesproken! Maar, ziet Irène, de Duitsers hebben hem uitgeveegd. Ze maakt prompt rechtsomkeer, haalt thuis een kwast en een pot verf en schildert de vijf woorden netjes opnieuw op de muur.

